

som det skal kunne ventes, at der skal kunne udvikle sig en større Godstrafik ad denne Route.

Medens Linien Korsør—Kiel hidtil — da saa godt som enhver Forbindelse mellem Danmark paa den ene Side og Lybssland samt den største Del af det europæiske Fastland paa den anden Side er stet og maatte ske over Hamborg, — har været af overveiende Betydning, vil der heri rimeligvis ske en Forandring, efter at Berlin er bleven det tydske Keiseriges Hovedstad og som Følge heraf Midtpunktet for det stærkt centraliserede Rejseringsmaskineri, for Jernbane-, Post- og Telegrafvæsenet i hele Lybssland, samt tillige har udviklet sig til et af Hovedknudepunkterne for Europas Handel og Industri. Saa snart Betingelserne for en hurtig og betvem Forbindelse mellem Berlin og Kjøbenhavn tilveiebringes, er det — saaledes som Forholdene nu have udviklet sig — ikke usandsynligt, at en større Person- og Godstrafik fra og til de skandinaviske Lande til og fra Berlin vil søge denne Vej. Som den første af disse Betingelser fremtræder en Jernbane fra Nykjøbing til Falsters Sydspids, der peger mod Berlin og derved ligesom angiver den korteste og naturlige Vej mellem denne Stad og en stor Del af Skandinavien. En anden af Betingelserne — Forfortælle af Veien mellem Moskø og Berlin, som alt længe har været paatænkt — kan inden søie Tid ventes udført, idet vedkommende Selskab nu skal have set Udvei til Tilveiebringelsen af de hertil nødvendige Midler.

Da Etableringen af en Dampfergeforbindelse saaledes som ovenfor anført ikke er af særlig Betydning for Person- og Postbefordringen, vil Spørgsmaalet om, hvorvidt den nye Route vil blive benyttet til Person- og Postbefordring, være uafhængigt af Spørgsmaalet om, hvorvidt en Dampferge etableres eller ikke, men det er sandsynligt, at den kortere Rejse og navnlig den kortere Søvej vil bringe et større Antal Reisende til at benytte denne Route. Det er i saa Henseende betegnende, at der siden Falsterbanens Aabning, trods de tarvelige Befordringsmidler, mellem Nykjøbing og Moskø og trods den store Omvei, som Jernbanen gjør mellem Moskø og Berlin, allerede nu befordres et ikke ringe Antal Reisende frem og tilbage ad denne Vej.

Men anderledes forholder det sig med Godstrafikken, for hvilken det vil være et Livsspørgsmaal at undgaa de hyppige Omladninger, og for hvilken derfor en Dampfergeforbindelse som den ommeldte vil være en nødvendig Betingelse, og den vil særlig være en Betingelse for den Tilstrømning af Gods, som vil kunne paaregnes til og fra Sverig og Norge, navnlig naar Planen til en Dampfergeforbindelse i Drefund realiseres

— en Plan, hvis Udførelse under alle Omstændigheder ikke vil lade længe vente paa sig.

I Henshold til det Ovennævnte kunne vi derfor være enige om at anbefale, at der under den Eventualitet, at Gjedserbanen udføres, etableres en Dampfergeforbindelse mellem Sydsjælland og Falster, og vilde da finde det billigt, at Omkostningerne ved Anskaffelsen af selve Dampfergen, som ville kunne anslaaes til cirka 200,000 Rb., afholdes af de to paagældende Jernbaneselskaber med Halvdelen hver, medens Anlægget af Havnene paa de to Sider af Sundet, som formentlig vil medføre en Udgift af i Alt cirka 130,000 Rb., besørjes af hvert Selskab især for dette egen Regning.

Naar vi ere gaaede ud fra, at der til Etableringen af den omhandlede Dampfergeforbindelse vil udkræves cirka 330,000 Rb., have vi ikke overset, at det vil være nødvendigt, at der haves et Reserverestib tilstede for at udføre Farten, naar Dampfergen ligger over for at faa Rjedlerne rensede eller af anden Grund er forhindret i at besørge Overfarten, samt at de paagældende Selskaber ere i Besiddelse af det fornødne Materiel til at sørge for Udførelsen af Overfarten, naar Isforholdene lægge Hindring i Veien for, at denne besørjes paa sædvanlig Maade. Ligesom vi imidlertid have forudsat, at Reserverestibet bør tilveiebringes ved Leiemaal, saaledes ville vi ogsaa, naar Selskaberne overtage Udførelsen af Overfarten mellem Masnedfund og Drefoved og derved blandt Andet ogsaa besri Staten for at besørge Istransporten mellem Masnedfund og Drefoved, finde det billigt, at de Bygninger og det Materiel, som af Staten benyttes til dennes Bestribelse, ogsaa overdrages Selskaberne selvfølgelig med Forpligtelse til vedblivende at drage Omførg for, at de Bygninger og det Materiel, som udkræves til Istransporten, stedse haves tilstede, og vi tillade os derfor at fremkomme med en Hensikling, om ikke en saadan Ordning kunde udvirkes.

Sluttelig har undertegnede Statsraad Nothe ønsket at fremhæve, at jeg alene har givet min Samstemning til de foranstaaende Indstillinger under udtrykkelig Reservation af fuld Frihed for det sjællandske Jernbaneselskab til at tage Beslutning om dets Deltagelse i det omhandlede Forretagende, lige som jeg ogsaa maa anse Etablering af en Dampfergeforbindelse mellem Gjedserodde og Lybssland for en lige saa nødvendig Betingelse for en større Godstransport ad denne Route som Etablering af en Dampferge mellem Sjælland og Falster, saa at disse to Foranstaltninger formentlig burde træffes samtidig.

Kjøbenhavn, d. 14de November 1874.

Schou.

C. F. Tietgen.

Nothe.